

INTÉZMÉNYI AKKREDITÁCIÓS ELJÁRÁS JELENTÉSE
(Második akkreditációs értékelés)

2007/10/XI/2. sz. MAB határozat

MODERN ÜZLETI TUDOMÁNYOK FŐISKOLÁJA

2007. december 7.

MODERN ÜZLETI TUDOMÁNYOK FŐISKOLÁJA	<i>Akkreditációs minősítés</i> A
--	--

I. AZ AKKREDITÁCIÓS MINŐSÍTÉS INDOKLÁSA

A MAB a Főiskola által készített önértékelés, valamint a helyszíni tapasztalatok alapján úgy ítéli meg, hogy a Modern Üzleti Tudományok Főiskolája tizenöt éves működése során olyan személyi és infrastrukturális feltételeket teremtett meg, amelyek alkalmassá teszik a főiskolai (az új képzési rendszerben az alapszintű) képzés színvonalas, az akkreditációs követelményeknek megfelelő végzésére. A kereskedelem és marketing szakterület a Főiskola erősségei közé tartozik, ezen a területen mesterszintű képzés megvalósítására is alkalmas lehet. A Főiskola vezetése határozott elképzelésekkel és jövőbeli célokkal rendelkezik. Oktatási és kutatási tevékenysége megfelel az akkreditációs követelményeknek. Az oktatói héttér további erősítése szükséges, különösen akkor, ha a Főiskola mesterképzést is indítani akar. Fejlesztésre szorul a tudományos diákköri munka, valamint a Budapesti Kihelyezett Tagozat könyvtára.

A megkérdezett hallgatók közül mindenki azon a véleményen volt, hogy nem bánta meg, hogy a MÜTF-re jelentkezett, és ha újra választania kellene, akkor ismét azt a képzést választaná, amelynek jelenleg is hallgatója.

A hallgatók az intézmény legfontosabb erősségének a gyakorlatorientált képzést tekintik, amely komoly segítséget jelent számukra a munkába állás során és ennek köszönhető az is, hogy sok esetben már a képzés ideje alatt is lehetőségük van a szakmában elhelyezkedni. A főiskola a pályakezdést egy karrieriroda működtetésével és ingyenes tréningek szervezésével is támogatja.

Az oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatásokkal összességében elégedettek; külön említést érdemel a remek jegyzetellátás, illetve a karrieriroda tevékenysége. A tanulmányi ösztöndíjakkal és a szociális juttatásokkal kapcsolatban nem merült fel kifogás. A képzés feltételrendszeréről, a szabályzatokról és a követelményekről a hallgatók már tanulmányaik megkezdése előtt közös fórumon értesülnek és a dokumentumok elektronikus formában – az ETR-en – is elérhetők a számukra. A hallgatók összetartozását, valamint a közös identitás kialakulását az intézmény számos rendezvénnyel és arculati elemekkel is igyekszik erősíteni.

II. MINŐSÉGÉRTÉKELÉS.

A MAB az akkreditációs eljárási rendjében a látogatóbizottságot kibővítette – a szakmai terület mellett – az intézmények minőségügyi tevékenységeinek vizsgálatával. A MAB Minőségbiztosítási és -tanácsadási bizottsága vizsgálati szempontjainál elsősorban

- a minőségügyi szemlélet meglétét,
- minőségügyi rendszert és annak működését,
- az akkreditációs eljárási rend és dokumentumok (MAB ajánlás) használhatóságát kívánta értékelni.

A látogatás során, illetve az értékelés összeállításánál figyelembe vettük az EU „sztxenderdek és irányelvek az intézményi belső minőségbiztosításra” vonatkozó elemeket is, úgymint:

- minőségpolitika, stratégia és minőségügyi eljárások,
- programok indítása, követése és rendszeres belső értékelése,
- a hallgatók értékelése,
- az oktatók minőségének biztosítása,

- tanulástámogatás, eszközök és hallgatói szolgáltatások,
- belső információs rendszer,
- nyilvánosság.

A MAB a fenti szempontok teljesülésének milyenségét vizsgálta. A vizsgálat során felhasznált dokumentumok, ismeretek:

- a MÜTF által készített akkreditációs jelentés.
- interjúk a MÜTF különböző egységeinek vezetőivel
 - a MÜTF felső vezetésével,
 - tanszéki munkatársakkal,
 - a főiskolai Minőségbiztosítási Bizottság elnökével, tagjaival,
- óra-látogatási tapasztalatok,
- a látogatás során kért (helyszínen kapott, illetve utólag megküldött) dokumentumok.

A főiskola a MAB ajánlása alapján elkészítette az önértékelésen alapuló akkreditációs jelentését. A jelentés szerkezete követte az EU sztenderekben megfogalmazottakat. A jelentésben leírtak jól tükrözik a főiskola jelenlegi helyzetét. Az egyes szempontok értékelésénél kissé túlzónak tekinthetjük az ötös minősítést (bár tudjuk, hogy nehéz volt viszonyítási alapot meghatározni). Ettől eltekintve megítélésünk szerint jó viszonyítási alap lehet az elkövetkező (további) önértékeléseknél. A jelentés I.1. fejezetében megfogalmazott „jövőbeli feladatok” túlságosan általános jellegűek, inkább célnak, vagy elvárásnak tekinthetők. A feladattervben szerepel az önértékelés során feltártak további elemzése, szükséges beavatkozások intézkedési tervének elkészítése. A jelentés zárszavában a főiskola öt területet nevesített a fejlesztésre váró feladatok terén. A „Minőségbiztosítási kézikönyv” 3. melléklete tartalmazza a főiskola rövid távú minőségfejlesztési tervét. (Megjegyezzük, hogy a kapott kézikönyv a látogatás pillanatában még nem volt elfogadva [aláírási dátum 2007. április 25.], az elfogadási procedúra folyamatban volt.)

Az akkreditációs jelentés, valamint a látogatás során és a később megkapott anyagok révén szerzett tapasztalatok alapján kijelenthetjük, hogy a MÜTF vezetése fokozottan súlyt helyez a minőségi kérdések kezelésére. A vezetés szemlélete, hogy :

- az oktató és nem oktató munkatársak elkötelezettsége növekedjék,
- a képzési programok
- kimenetei legyenek világosan és egyértelműen meghatározottak,
- teljes körűen, mindenkor és kézzelfoghatóan elismerjék a bizonyítottan kiemelkedő, hozzáértő és elhivatott kollégák munkáját.

1. Minőségpolitika, stratégia és minőségügyi eljárások

A főiskola rendelkezik – a vezetés által elfogadott – küldetésnyilatkozattal, valamint a minőségpolitikai kinyilvánítással. A minőségpolitikában fogalmazták meg a képzési rendszerük mottóját: „A MÜTF pályára állít!”

(A minőségi filozófia szlogenjének változása, fejlődése:

- *kreativitás, gyakorlatiasság, naprakész tudás: szakemberek a XXI. század számára - 1997*
- *főiskola – határok nélkül - 2001*
- *a MÜTF pályára állít – 2004)*

A Modern Üzleti Tudományok Főiskolája a jövőképét, amely a 2011-ig szóló képzésfejlesztési stratégia kiinduló pontja, a gazdasági környezettel kialakított jó kapcsolatok alapján fogalmazta meg. A Főiskola az elmúlt 15 évben három stratégiát készített, amelyek fő üzenetei a következők voltak:

- Megerősítés, a jó hírnév megteremtése, a hatáskör kiszélesítése (1994),
- Képzésbővítés, felsőoktatási szövetség, nemzetköziesítés (1997),
- Stabilizáció, rugalmasság, a jó hírnév megőrzése, akkreditációs feladatok elvégzése, bekapcsolódás a nemzetközi együttműködésbe (2000).

A Főiskola rendelkezik minőségbiztosítási dokumentumokkal, a működését meghatározó szabályzatokkal. A minőségmenedzsmentre vonatkozó alapszabályokat, elvárásokat a „Minőségbiztosítási kézikönyv” tartalmazza. A MÜTF elkészítette a Szervezeti és Működési Rend szabályzatát is.

A minőségügyi dokumentumokban foglaltakon túl a munkatársakkal kapcsolatos alapvető elvárásokat a Foglalkoztatási Követelményrendszer és az Etikai Kódex fogalmazza meg.

2. Programok indítása, követése és rendszeres belső értékelése

A MÜTF-ön a felsőoktatás átalakulása miatt kéttípusú programok folynak:

- a hagyományos (kifutó) képzési programok,
- az új (a bolognai elveknek megfelelő) képzési programok.

A főiskola három új alapszakra készítette el a szakindítási dokumentációt, amelyek jóváhagyása megtörtént és a képzés beindult (a szakokra vonatkozó megállapításokat a jelentés IV. pontja tartalmazza). A képzési programokra vonatkozó minőségügyi követelményeket a „Minőségbiztosítási kézikönyv” III/2. fejezete tartalmazza. Kiemelendő a tantárgyfelelősi jelentések rendszere, amelyek félévenként (a tárgy lezárásakor) kerülnek feldolgozásra és jutnak el az illetékes vezetéshez.

Az oktatási folyamat összehangolását és a folyamat különböző adatainak, követelményeinek, információinak rögzítését az Egységes Tanulmányi Rendszer (ETR) működése biztosítja.

3. A hallgatók értékelése

A hallgatók értékelésére vonatkozó általános szabályokat a KTVSZ, az egyes tárgyak követelményeit a tantárgyi tematikák részletesen tartalmazzák. A látogatás során megtekintett tárgyi tematikák, illetve a hallgatói interjúk alapján a KTVSZ-szel, annak betartására nem volt észrevétel. A hallgatók tanulmányi előremenetét az ETR alapján lehet nyomon követni.

4. Az oktatók minőségének biztosítása

Az akkreditációs jelentés alapján megállapítható, hogy

- a MÜTF valamennyi főállású oktatója rendelkezik munkaköri leírással, amelyben a teljesítendő elvárásokat konkrétan meghatározták. Az egyes munkaköri feladatok betöltéséhez meghatározásra kerültek a lényeges kompetenciák, általános és speciális személyiségjegyek, készségek és képességek, vezetői kvalitások. A foglalkoztatási

követelményrendszert bevezették, az abban megfogalmazottak teljesülnek minden munkatárs vonatkozásában;

- az oktatói, kutatói munkakörben foglalkoztatottak az aktuális tanévre vonatkozóan **önértékelést** készítenek és azt a tanszékvezetőknek, ill. a rektornak eljuttatják. A tanszékvezetők félévenként, ill. tanévenként értékelik a beszámolókat.

Az oktatók alkalmasságának megállapítása, minősítése során az oktató egész tevékenysége, szakmai felkészültsége, oktató- és kutatómunkája, emberi magatartása, közéleti szereplése egyaránt mérlegre kerül. Az értékelésben az oktató közvetlen vezetőjének véleménye döntő szerepet játszik. Az értékelésnél figyelembe veszik a rendelkezésre álló hallgatói véleményeket is.

Az elkötelezettség fokozására, a csoportkohézió erősítésére a vezetés évenkénti kétnapos kihelyezett tréningeket szervez, amelyeken valamennyi oktató és oktatásszervező jelenlétében megvitatásra kerül valamilyen stratégiai területet.

Az oktatók szakmai megítélése, a képzésben elfoglalt helyük értékelése a tudományágankénti értékelésnél jelenik meg.

5. Tanulástámogatás, eszközök és hallgatói szolgáltatások

A főiskolai (elsősorban Tatabányán) **könyvtár** rendelkezik az oktatáshoz, kutatáshoz és tanuláshoz szükséges információhordozókkal és korszerű technikával. Megítélésünk szerint a Budapesti tagozat könyvtára további fejlesztésre szorul. A hálózatba kötött számítógépek segítségével integrált könyvtári rendszerben történik a könyvek és folyóiratcikkek feldolgozása és szolgáltatása.

A főiskola erősségei közé tartozik a **nyelvoktatás**, amely széles kínálattal (angol, német, olasz, francia, spanyol, orosz) áll a hallgatók rendelkezésére. Az idegen nyelvi képzés egyes kurzusai – a jól strukturált tantárgyi programoknak köszönhetően – nyelvi, szakmai és kommunikációs ismereteket egyaránt nyújtanak a hallgatóknak. A különböző tudásszintnek megfelelően kínálnak lehetőségeket a hallgatók nyelvtudásának elmélyítésére, felfrissítésére, illetve az esetlegesen még hiányzó nyelvvizsgára való felkészítésre. A hallgatókat a nyelv elsajátításában nagy oktatási tapasztalattal rendelkező tanárok, s kiváló intézményi adottságok segítik. 2001 májusa óta a Nyelvi Tanszék a budapesti Idegennyelvi Továbbképző Központ (Rigó utca), 2004 februárja óta pedig a Budapesti Corvinus Egyetem Szaknyelvi Vizsgaközpontja akkreditált nyelvvizsgahelye, ahol angol és német nyelvből általános (ORIGO), illetve közgazdasági szakmai (OECONOM) nyelvtudást bizonyító alap- (B1), közép- (B2), és felsőfokú (C1) államilag elismert nyelvvizsgát lehet tenni mind szóban, mind írásban.

A **sportolási** lehetőségeket tekintve kevés a létesítmények száma – tornaterem, szabadtéri pálya – a főiskola hallgatói és dolgozói létszámához viszonyítva. Egyre erősödnek a hallgatók által szervezett főiskolai házi bajnokságok, a hallgatói körben formálódó önszerveződő csoportok esetenkénti sportprogramjai. Fejlesztendő a főiskola dolgozóinak szervezett sportolási, mozgási lehetőségének biztosítása.

A **kollégiumokban** nyújtott szolgáltatások színvonala, az épületek adta lehetőségek vetületében az utóbbi 5 évben történt ráfordítások hatására átlagon felüli. A szolgáltatások

színvonalának megítéléséről folyamatosan tájékozik a kollégium és a főiskola vezetése. 2006-tól félévente, a hallgatói vélemények közvetlen összegyűjtése, kérdőíves véleménynyilvánítás lehetősége is biztosított a kollégiumban.

6. Belső információs rendszer és a nyilvánosság

Dolgozók tekintetében megvalósuló/megvalósult tájékoztatások:

A Főiskolán az alább felsorolt tájékoztatási formák a szabályzatokban meghatározott rendszerességgel működnek:

- a szolgálati úthoz tartozó értekezletek (megfelelő képviselőkkel együtt)
 - nagy- és kisvezetői értekezletek,
 - összdolgozói, összoktatói értekezletek,
 - tanszéki, illetve munkahelyi értekezletek,
 - szakmai tanácskozások;
- tájékoztató kiadványok;
- intézményi honlap (belső).

Természetesen nem hagyhatók figyelmen kívül – az intézmény nagyságrendjéből fakadó – a személyes kommunikációs formák sem.

Hallgatóság tekintetében megvalósuló/megvalósult tájékoztatások:

A főiskolai KTVSZ **elvei – tájékoztatás és tájékozódás felelőssége** – és a KTVSZ 13. §-a részletesen is meghatározzák a hallgatók **tájékoztatásának rendszerét**, és annak részeként annak módjait is kiemelik. A **tájékoztatás gyakorlati megvalósítása** kapcsán az alábbi tevékenységeket emelhetjük ki:

- ETR-en **elektronikus úton** minden hallgató számára elérhető az **összes szabályzat**;
- az elsőéves nappali tagozatos hallgatókat **orientációs hét** során tájékoztatják.
- az elsőéves levelező tagozatos hallgatókat **orientációs napon** tájékoztatják;
- a felsőbb éves hallgatók tájékoztatása az őket is érintő új szabályokról tájékoztatón és elektronikusan, személyre szóló **e-mail**-ben küldött anyagokkal;
- a HKR szabályai minden hallgató számára 2007 tavaszán CD formában kiadásra kerülnek;
- intézményi tájékoztató füzetek az érintetteknek;
- szóbeli tájékoztatók.

A hallgatók saját azonosító segítségével érhetik el az ETR-t és a főiskola belső honlapját.

A Hallgatói Információs Szolgáltató Iroda – HISZI – 2006. évi bevezetése segíti a hallgatók problémáinak időben és a megfelelő szinten történő kezelését.

Nyilvánosság

A nyilvánosságnak két módon adnak teret, úgymint

- intézményi, tanszéki kiadványok, tájékoztatók, valamint
- a főiskola honlapja (külsőknek).

A Modern Üzleti Tudományok Főiskolájának honlapja 2006 év végén megújult. E megújulásból következik, hogy még nincs minden menüpont, kapcsolódó link aktuális tartalommal feltöltve, de a feltöltés folyamatban van. Tapasztalataink szerint a külső látogató el tudja érni a főiskolát legjobban reprezentáló ismereteket.

A Hallgatói Önkormányzat működése

Választás, szervezeti struktúra

A HÖK tisztviselőinek megválasztása demokratikus elveket követ; a szavazás urnás rendszerben történik, melyben minden hallgató választó és egyben választható is. Az eljárás törvényes és szabályozott keretek között zajlott le. A választáson résztvevők száma meghaladta a hallgatói létszám 25%-át, így nemcsak az érvényességhez szükséges minimális 20%-os részvételi arány, hanem a szenátusban történő arányos képviselőrehozatal előírt kritérium is teljesült.

Az SZMSZ-ben szabályozott választási rendszer biztosítja, hogy a tagozatok a küldöttgyűlésben megfelelő arányban (50-50%) képviseltessék magukat, így a tatabányai és a budapesti hallgatók is egyformán érintettek a HÖK működésében. A rendszer egyedüli hiányossága, hogy a szakok képviselése nem szabályozott, így elméletben előfordulhat, hogy a küldöttek közé nem kerül be képviselő minden egyes szakról.

A HÖK együttműködik a kollégiumi bizottságokkal, valamint saját albizottságain (gazdasági, tanulmányi, kommunikációs, rendezvényszervező) keresztül az intézmény működésének szinte minden területén kifejti véleményét.

Törvényes és szabályos működés

A Hallgatói Önkormányzat jelenlegi szervezeti és működési szabályzata (melyet a hallgatói küldöttgyűlés 2006. szeptember 27-én fogadott el és a főiskolai Szenátus 2006. október 18-án hagyott jóvá) a törvényi előírásoknak megfelel. A HÖK tevékenységének felügyeletét a hallgatókból álló – a HÖK tisztviselőivel együtt megválasztott – „Felügyelő Bizottság” (FB) látja el. A HÖK működését érintő hallgatói panaszokat első fokon az FB bírálja el, a határozat ellen a Főiskolai Jogorvoslati Bizottságnál van lehetőség fellebbezni.

A hallgatók sérelmeiről nem számoltak be. A törvényes és szabályos működést a rendszeresen vezetett jegyzőkönyvek és az intézmény vezetői is igazolták.

Részvétel az intézményi döntéshozatalban, együttműködés az intézmény vezetőivel

A Hallgatói Önkormányzat mind a szenátusban, mind annak albizottságaiban megfelelő arányú képviselővel rendelkezik. A döntéshozó és azokat előkészítő szervekbe delegált képviselők választás útján kerülnek kinevezésre. A bizottsági tagok megválasztása a HÖK alakuló ülésén történik, így az érdekvédelmi munka folyamatossága nem szakad meg.

Az intézmény vezetői és a hallgatók is pozitívan nyilatkoztak a HÖK működéséről.

Gazdálkodás

A HÖK rendelkezik az intézményi hallgatói normatíva 1 %-ával – jogszabályi feltételek alapján – illetve ezen felül a Főiskolától rendezvényekre, kiadványokra kapott összeggel, a rendezvényeken, kiadványokban realizált reklám és hirdetési bevételekkel, szponzori díjakkal, és a „Gólyatábor” bevételével. A hallgatók megerősítették, hogy a főiskola az igényeiknek megfelelően támogatja kezdeményezéseiket.

A HÖK tisztviselői külön juttatás nélkül, önkéntesen látják el feladataikat.

A gazdasági tevékenységekről, illetve a pénzeszközök felhasználásáról a HÖK rendszeresen beszámol a Hallgatói küldöttgyűlésnek (havonta), a Hallgatói Közgyűlésnek és a Szenátusnak (évente egyszer). A gazdálkodást a gazdasági és szolgáltatási rektor-helyettes felügyeli.

Az oktatói munka hallgatói véleményezése

Általános tendencia, hogy csak a hallgatók kis része él a véleményezés lehetőségével. A kérdőívek kitöltése anonim módon történik papíralapú rendszerben a szorgalmi időszak

végén, de a vizsgákat követően a hallgatók az ETR-en keresztül módosíthatják, illetve kiegészíthetik a véleményüket. A HÖK jelenleg nem használja ki megfelelő mértékben a rendszerben rejlő lehetőségeket.

Nyilvánosság

A HÖK mind az ETR-t, mind a honlapot eredményesen használja a hallgatókkal történő kommunikációra. A hallgatóknak a HÖK irodában tartott rendszeres fogadóórákon személyesen is van lehetőségük találkozni képviselőikkel. A HÖK ülései – az SZMSZ-ben szabályozott, különleges esetekben tartott zárt ülések kivételével – nyilvánosak. A határozatokról készült számozott feljegyzések a HÖK irodájában minden hallgató számára elérhetők.

Egyéb

A HÖK a törvényben előírt feladatok teljesítésén felül számos egyéb területen igyekszik hozzájárulni a főiskola eredményes működéséhez. Mind Budapesten, mind Tatabányán rendszeresen a sportesemények és más „klub”-jellegű rendezvények. Az elsőévesek gólyatáborban készülhetnek fel a főiskolai évekre, az öregdiákok számára pedig éves rendszerességgel találkoznak szerveznek a közös élmények felidézése és a munkaerőpiacon szerzett tapasztalatok megosztása érdekében.

III. A MINŐSÉGBIZTOSÍTÁSI RENDSZER ÉRTÉKELÉSE

Az akkreditációs időszakot figyelembe véve a MÜTF minőségbiztosítási feladatait tekintve megállapítható, hogy a minőségügy valamilyen formában – ha nem is rendszerként – jelen volt. A főiskola működésében ez nyomon követhető a hallgatói véleményezési rendszer, vagy a minőségpolitika szlogenjének változásában. Ez a szemlélet-változás, valamint a vezetés hozzáállása vezetett oda, hogy 2005-ben lényeges változások következtek be a minőségügy területén. A mérési-minősítési rendszer működtetése mellett elkezdődött egy, az EFQM-modell szerinti, önértékelésen alapuló minőségbiztosítási rendszer kialakítása, külső tanácsadó segítségével. A minőségbiztosítási rendszer kiépítése során elvégzett feladatok:

- átszerveződött a Minőségbiztosítási Bizottság;
- megbízás történt a minőségbiztosítási asszisztensi feladat ellátására;
- létrejött a Minőségbiztosítási Iroda (a Főtitkár irányításával, egy fő minőségbiztosítási asszisztenssel);
- elkészült a MÜTF „Minőségbiztosítási Kézikönyv”-e, amely összefoglalja a főiskola minőségügyi elvárásait, szabályait. A kézikönyv 3. melléklete tartalmazza az intézmény rövid távú minőségi tervét (a látogatás idején a kézikönyv intézményi elfogadása folyamatban volt);
- átalakításra került a papír alapú oktatásvéleményezési kérdőív digitális kérdőívvé. A Minőségbiztosítási Iroda szervezésében 2006. december 20. és 2007. február 3. között – első alkalommal az ETR-en keresztül – lezajlott a felmérés. A feldolgozás folyamatban volt a látogatás idején;
- folyamatosan történt a tantárgy felelősök jelentéseinek feldolgozása.

A minőségbiztosítási rendszer szervezeti felépítése:

- a szenátus alá sorolt Minőségbiztosítási Bizottság, amely szemeszterenként két alkalommal ülésezik, de ad hoc jelleggel a tagok többször is konzultálnak;
- Minőségbiztosítási Iroda (egy fő minőségbiztosítási asszisztenssel)

- Minőségbiztosítási felelős (szervezeti egység szinten, akik tagjai a Minőségbiztosítási Bizottságnak).

A minőségbiztosítási rendszer működése (jelenlegi feladatai)

A Minőségbiztosítási Bizottság 2004-től felelevenítette az **oktatás kérdőíves minősítési módszerét** (végzett és jelenlegi hallgatók). Megkezdte a szükséges átdolgozásokat, egyszerűsítéseket. Jelenleg az átdolgozott kérdőív az ETR-en keresztül érhető el. A feldolgozott eredményeket megkapja az érintett oktató, tanszék és a vezetés. A diákok felé történő visszacsatolás megvalósítás évek óta nehézségekbe ütközik (az oktatók személyiségi jogaira hivatkozva).

A végzett hallgatók megkérdezése az elmúlt 15 évben kétszer történt meg. Itt is dominál a személyes kapcsolattartásból eredő verbális visszajelzés. A tapasztalatok tudatos és következetes felhasználása még nem valósult meg.

Tematikus pályakövetési rendszer három éve működik a Főiskolán, ezzel az intézmény megelőzte a törvényi előírást, amely a jövőben kötelezővé teszi a rendszer működtetését minden felsőoktatási intézményben.

A dolgozói elégedettség-vizsgálat rendszerének kialakítása, működtetése. Első alkalommal 2006. májusában került rá sor. A kérdőívek visszaérkezési aránya 45 százalékos. A feldolgozás eredménye alapján messzemenő következtetéseket még nem lehet levonni, mert az önértékelés jelentőségét, fontosságát még nem sikerült a szervezet munkatársaiban tudatosítani. Feltűnően kevés oktató juttatta vissza a kérdőívet.

A tantárgyi jelentések feldolgozása, értékelése, valamint az érintettekhez való eljuttatása megvalósul.

A MÜTF Minőségbiztosítási rendszeréről megállapítható, hogy a 2005-ös évtől kezdődően erőteljes fejlődést mutat. A rendszerszerű működés mind több elemét jeleníti meg. A teljes kiépítést a megkezdett munka szisztematikus továbbvitele jelentheti. További fontos feladat lesz a működés minőség szempontú felügyelete, ellenőrzése a folyamatos javítás érdekében.

IV. TUDOMÁNYÁGANKÉNTI ÖSSZEGZŐ ÉRTÉKELÉS

GAZDÁLKODÁS- ÉS SZERVEZÉSTUDOMÁNYOK

Felsőfokú Szakképzések

Informatikai statisztikus és gazdasági tervező

Intézményi kommunikátor

Logisztikai műszaki menedzserasszisztens

A három tervezett felsőfokú szakképzés közül csak az Intézményi kommunikátor képzés indult el 2004-ben. A képzésre vonatkozóan a Főiskola együttműködési megállapodást kötött a kecskeméti Áfeosz Kereskedelmi, Közgazdasági Szakközépiskola és Kollégiummal.

A képzés időtartama négy félév. A képzési program interdiszciplináris ismereteket nyújt. Az alapismeretek keretében pszichológiát, szociológiát és informatikát oktatnak. A kötelező szakmai modul közgazdasági, jogi, vállalatgazdasági, kommunikációs, marketing és nyelvi ismereteket foglal magában. A választható tárgyak keretében média, vezetési, kommunikációs ismereteket, valamint készségfejlesztést szolgáló tárgyakat tanítanak. A képzési program tartalma korszerűnek minősíthető. A hallgatóknak három szigorlatot kell letenni: kommunikáció, gazdasági, valamint PR és sajtókapcsolatok témakörben. A szakdolgozat készítéséhez a Főiskola részletes útmutatót ad a végzős hallgatók számára.

A képzés 2004-ben 58 hallgató beiskolázásával indult, azóta a létszám jelentősen csökkent, a 2005/2006. tanévre csak 18 elsőéves hallgató iratkozott be.

Az első évfolyam 2006-ban fejezte be tanulmányait. A szakmai vizsgán, amely írásbeli, szóbeli és gyakorlati részből állt, 24 hallgató vett részt és tett sikeres vizsgát. A szakmai vizsgák átlageredménye 3,46 volt.

Alapképzések (a hagyományos szakok)

Szak megnevezése: Gazdálkodási

Képzési szint: főiskolai

Képzési forma: nappali, esti, levelező

„Jogutód” szakja: gazdálkodási és menedzsment

A Gazdálkodási szakon folyó képzés mind a képzés időtartamát, mind a tartalmát tekintve megfelel a közgazdasági felsőoktatás főiskolai szakjainak képesítési követelményrendszerében meghatározottaknak. Az általános alapozó, a közgazdasági módszertani és a közgazdasági szaktárgyak aránya megfelel a követelményeknek.

Az oktatás célja az elméleti és a gyakorlati képzés egységének kialakítása. Az erős elméleti és módszertani alapozó képzés mellett gyakorlatorientált a szakmai oktatás,

amely a tanultak alkalmazására helyezi a hangsúlyt. A tantárgyak egymásra épülése, ill. az elméleti és a gyakorlati képzés aránya megfelelő. Az oktatásban használt tananyagok tartalma korszerű.

A képzés elején a módszertani és a közgazdaságtani szigorlat követelményeinek teljesítése nehéz próba elé állítja a hallgatókat, a vizsgaeredmények viszonylag gyengébbek. A képzés harmadik és negyedik évében jobbak a vizsgaeredmények, az oklevél minősítésének átlaga az elmúlt években 3,5 és 3,7 között volt.

Az oktatást többségében a Főiskola főállású oktatói végzik. A tárgyfelelősök többsége tudományos fokozattal rendelkezik, illetve PhD képzésben vesz részt. A fokozattal rendelkezők aránya megfelel az akkreditációs követelményeknek, mindazonáltal a következő években szükséges a fokozattal rendelkezők számának növelése. Ezzel a Főiskola vezetése is tisztában van, s megfogalmazták az ezzel kapcsolatos célkitűzéseket.

Az infrastrukturális ellátottság mind Tatabányán, mind pedig Budapesten megfelelő. A Budapesti Kihelyezett Tagozat könyvtári állományának gyarapítása szükséges. Jelenleg a tatabányai könyvtár állományára támaszkodva tudják kielégíteni a hallgatók szakirodalom iránti igényeit.

Szak megnevezése: **Kereskedelmi**

Képzési szint: főiskolai

Képzési forma: nappali, levelező

„Jogutód” szakja: Kereskedelem és marketing

A Kereskedelmi szakon hagyományos főiskolai képzés folyik, melynek szakmai koncepciója követi más kereskedelmi szakok tantervi struktúráját. Ez a szak népszerű, de érdekes módon országosan is csak kevés helyen hirdetik meg (BGF, KVIFK, Szolnoki Főiskola, MÜTF). A MÜTF ezt a képzést Tatabányán, Budapesten és Székelyudvarhelyen is folytatta, illetve folytatja, kifutó rendszerben. A szak jogutódja a Kereskedelem és marketing BSc alapszak, amely az intézmény „zászlóshajójának” is tekinthető, mivel számos, országosan elismert, vezető marketing oktató és gyakorlati szakember működik itt főállásban és más módokon.

A hagyományos Kereskedelmi szak mind a képzés időtartamában, mind pedig tartalmi szempontból megfelel a szak képesítési követelményeinek. Az általános alaptárgyak, a módszertani és a szakmai ismeretek aránya a képzésben megfelelő. A gyakorlatiasság követelménye is teljesül, az oktatásba bekapcsolódó tapasztalt szakemberek révén. A tantárgyak egymásra épülése, az elméleti és a gyakorlati képzés aránya megfelelő. Az oktatásban többségében korszerű tananyagokat használnak, a tananyagfejlesztő munka és az oktatók szakmai továbbképzése folyamatos.

A megkérdezett hallgatók többsége azért választotta ezt az intézményt, mert a Kereskedelmi szak elérése itt volt számukra a legkedvezőbb. Véleményeikben dicsérték a gyakorlatias oktatást és az oktatók többségét. A legnehezebb feladatot a hallgatók számára a módszertani szigorlat jelentette, a statisztikai adatok tanúsága szerint is. Ennél jobb átlagok születtek a közgazdaságtan szigorlaton és sokkal jobbak

a szakmai tárgyak vizsgáin. Az oklevelek minősítései megfelelnek az országos átlagnak.

Az oktatást elsősorban a főiskola főállású és részfoglalkozású oktatói végzik. A tudományos fokozattal rendelkezők száma és aránya megfelel az akkreditációs követelményeknek és az intézmény törekszik a „saját nevelésű” Ph.D. fokozatos utánpótlás kinevelésére: 2007-ben több oktató doktori védése várható.

Az oktatás infrastrukturális ellátása mind Tatabányán, mind Budapesten megfelelő. A budapesti és főleg a székelyudvarhelyi szakkönyvtár bővítése szükséges. Ebben jelenleg is sokat segít a tatabányai könyvtár és az intézmény folyamatos pályázati tevékenysége.

Szakirányú továbbképzések

Euromenedzser *Marketingvezető*

A szakirányú továbbképzések a diplomásoknak nyújtanak továbbtanulási lehetőséget. Az intézmény jelenleg két szakirányú továbbképzést folytat.

Az Euromenedzser szakirányú továbbképzés célja az egységes európai piacon szükséges legkorszerűbb ismeretanyag átadása. Az oktatás gyakorlatorientált, amiről óralátogatáson is meggyőződünk. Ezt a képzést 1995 óta folytatják, jelenleg a legnagyobb sikerrel és a legintenzívebb érdeklődés mellett Székelyudvarhelyen. A hallgatók között megtalálhatók a helyi vállalkozások legkülönbözőbb háttérű és helyzetű képviselői. A Főiskola végzett euromenedzser hallgatói számos hazai vállalkozás vezető posztjain megtalálhatók és minden régióban jelen vannak.

A Marketingvezető szakirányú továbbképzést a Főiskola a Qualiforum Vezetési és Marketing Tanácsadó Kft.-vel együttműködve valósítja meg. Az emelt szintű marketing képzés célja a vállalkozások piaci sikereinek elősegítése a szükséges vezetői képességek és készségek fejlesztése és az új ismeretek átadása révén. A gyakorlatias oktatás problémamegoldó jellegű. A foglalkozásokat a Főiskola oktatói mellett a legnevesebb hazai marketing szakemberek tartják. A képzés 1995-ben indult először, azóta mintegy 300 végzettje van. Nem indul minden évben a kurzus. A Főiskolán felhalmozott tudás alapján elmondható, hogy ez a szak lehet egy potenciális marketing mesterszak alapja.

A tudományágban folyó képzések általános értékelése:

A Főiskola *gazdálkodás és szervezéstudományok* területén folytatott főiskolai, felsőfokú szakképzési, valamint szakirányú továbbképzési tevékenysége megfelel az akkreditációs követelményeknek. Az intézmény rendelkezik a szükséges személyi és infrastrukturális feltételekkel, noha mindkét területen van igény az előrelépésre. Az oktatás jól szervezettnek minősíthető.

A tudományágban az intézmény (kar) milyen szintű képzésre képes: FSz, A, M, PhD

A *gazdálkodás- és szervezéstudományok* területén a Főiskola a jelenleg folytatott képzési területeken alkalmas az FSZ, az alapozó és a szakirányú továbbképzés megvalósítására. A Marketing szakterületen az intézmény megfelelő oktatói gárdával és publikációs háttérrel rendelkezik ahhoz, hogy mesterszintű képzést is indítson. A Főiskola tervei között szerepel a Marketing mesterszintű képzés akkreditálása.

V. AZ ÚJ TÍPUSÚ ALAPSZAKOKON FOLYÓ KÉPZÉSEK ÉRTÉKELÉSE KÉPZÉSI ÁGANKÉNT

ÜZLETI

Szak megnevezése: **Gazdálkodási és menedzsment**

Szakirányok megnevezése: *Kontrolling, Vállalkozásszervezés*

Képzési szint: BA

Képzési forma: nappali, levelező Tatabányán
nappali Budapesten

„Jogelőd” szakja: *Gazdálkodási, Vállalkozásszervező, Informatikus közgazdász*

A Főiskola Gazdálkodási és menedzsment alapszak indítására vonatkozó kérelmét a MAB jóváhagyta, s a képzés 2006. szeptemberében megkezdődött mind Tatabányán, mind Budapesten. A szakon belül két szakirányt indítanak: *Kontrolling*, valamint *Vállalkozásszervezés*.

A *Kontrolling* szakirány célja olyan gazdasági szakemberek képzése, akik komplex szemlélet birtokában képesek a gazdálkodási folyamatokat tervezni, szervezni és értékelni. A szakirány felelőse széleskörű tanácsadási tapasztalatokkal és publikációkkal rendelkezik a szakterületen.

A *Vállalkozásszervezés* szakirány célja olyan gazdasági szakemberek képzése, akik képesek a vállalkozás reál-, emberi erőforrás-, marketing- és pénzügyi funkcióinak összehangolt működtetésére, annak hatékony vezetésére. A szakirány képzési előzményét a Gazdasági Minisztérium által támogatott „EU Megfelelési és Tudásközpont” több éven át folytatott képzése a kis- és középvállalkozások körében.

A szakon folyó képzés felelőse a *Gazdálkodási és Menedzsment Tanszék*. Az intézmény 2006-ban szervezeti átalakítást valósított meg, ekkor jött létre a fenti tanszék. A változtatásról az új Bologna szakok képzési struktúrájához való igazodás miatt döntöttek. A szak felelőse, egyúttal a Tanszék vezetője Szennyessy Judit, aki kandidátusi fokozattal rendelkezik. A *Kontrolling* szakirány felelőse Sinkovics Alfréd, ugyancsak kandidátusi fokozattal. A *Vállalkozásszervezés* szakirány felelőse Rapp Zoltán, aki a PhD fokozat megszerzésének fázisában van.

A szak törzstárgyainak vezető tanárai a főiskola főállású oktatói: a szak 13 törzstárgyának oktatói valamennyien főállásúak. A törzstárgyakat oktató hét fő közül hárman a közgazdaságtudományok kandidátusai, négyen közgazdaságtudományi PhD tanulmányokat folytatnak, és egy fő rendelkezik egyetemi doktori címmel. A tantárgyfelelősök publikációs tevékenysége illeszkedik az oktatott diszciplínához.

A szakirányok tantervi programjaiban szereplő gyakorlati tárgyak oktatásában több, a gyakorlatban komoly tapasztalatokkal rendelkező külső oktató is részt vesz. A választható tárgyakat többnyire a főiskola főállású, vagy a MÜTF-fel tartós oktatási kapcsolatban lévő szakemberek tanítják. Az oktatói állomány megfelel az akkreditációs követelményeknek, de a fokozattal rendelkezők számának növelése szükséges a következő években.

Az oktatás infrastrukturális feltételei megfelelőek, e tekintetben csupán a Budapesti Tagozat könyvtári állományának bővítése szükséges.

Szak megnevezése: Kereskedelem és marketing

Szakirányok megnevezése: Marketingkommunikáció, E-kereskedelem

Képzési szint: BA

Képzési forma: nappali, levelező Tatabányán, Budapesten és Székelyudvarhelyen

„Jogelőd” szakja: Kereskedelmi, Nemzetközi marketing és TQM

A Kereskedelem és marketing alapszak oktatása sikeres akkreditáció után 2006.-ban kezdődött el a Főiskolán, mind nappali, mind levelező formában három színhelyen. A szak két szakiránnyal került meghirdetésre. Az E-kereskedelem szakirány célja azon új ismereteknek és készségeknek az elsajátítása, amelyek birtokában a hallgatók az új információs technikákat és technológiákat sikeresen tudják alkalmazni cégeiknél. A Marketingkommunikáció szakirány célja pedig a marketing kommunikáció teljes eszköztárának magas szintű elsajátítása, a piacbefolyásolási módszerek rutinszerű és színvonalas alkalmazásának elősegítése. A szakon végzendő hallgatók minden bizonnyal elsajátítják majd a szükséges korszerű ismereteket és kompetenciákat, illetve alkalmassá válnak az ismeretek professzionális alkalmazására.

A szakon folyó oktatás előzménye a szintén jó eredményeket elért Kereskedelmi szak. A szakon oktatók közt olyan szaktekintélyeket találunk, mint Kandikó József (hosszú időn át a Magyar Marketing Szövetség elnöke), Szennyessy Judit, Gaál Béla, Kolos Krisztina, Horváth Judit, Kruppa Éva, Szilágyi Zoltán, Géro Imre (aki kiváló és tapasztalt gyakorlati marketing-menedzser is egyben). A képzés irányítója a Kereskedelem és marketing tanszék, amely Tatabányán van, de Budapesten is párhuzamosan működik. A szak felelőse és egyben a tanszék vezetője, tudományos rektorhelyettes is, Gaál Béla CSc, dr.habil. főiskolai tanár. A szakirányok felelősei Kandikó József rektor, CSc főiskolai tanár és Géro Imre főiskolai docens. Ők valamennyien az intézmény első főállású vezető oktatói. A szak 11 törzstárgyának oktatói rendelkeznek a MAB által előírt tudományos fokozattal, vagy jelenleg végzik Ph.D. tanulmányaikat. Az utóbbiak is rendszeres publikációs tevékenységet folytatnak és már jelentős szakkönyvekkel és más publikációkkal rendelkeznek. A szakirányok tantervében szereplő tárgyak és egyes szaktárgyak oktatásában több jó nevű, jelentős tapasztalatokkal rendelkező gyakorlati szakember, vezetőképzési szakértő, üzleti tanácsadó is részt vesz (pl. Fixler László, Bíró Péter stb.)

Külön figyelmet érdemel a székelyudvarhelyi tagozat, amelynek működését az anyaintézmény minden lehetséges eszközzel támogatja, és amelynek helyi vezetői kiválóan felkészült fiatal szakemberek, igen jó szervezőkészséggel és példás önzetlenséggel végzik munkájukat: Geréb László ügyvezető igazgató és Ilyés Ferenc tanulmányi igazgató. Ők ketten is közvetlenül a doktori védés előtt állnak. A

tagozaton a magyarországi és helyi szakemberek közös munkája különleges szinergiát eredményez és igen hatékony, jó minőségű oktatást tesz lehetővé. A magyarországi oktatók rendszeresen, kb. kéthetente látogatják a tagozatot a jelentős távolság ellenére és így részeseivé válnak a székelyföldi gazdasági fellendülésnek, amely számos tanulságot ad a magyarországi gazdasági fejlődés számára is.

A tudományos kutatás rendszeres publikációkat és konferencia-programokat eredményez a Főiskolán a szak időszerű témaköreiből.

Az oktatói gárda további erősítése szükséges, a tudományos fokozattal rendelkezők számának növelése elkerülhetetlen, amire törekszik is az intézmény, és ami részévé vált a szervezeti kultúrának.

Az oktatás infrastrukturális feltételei mindhárom képzési színhelyen adottak. Csupán a budapesti és a székelyudvarhelyi könyvtár állományának komoly fejlesztése szükséges.

Szak megnevezése: **Nemzetközi gazdálkodás**

Szakirányok megnevezése: Kereskedelem az EU-ban, Regionális fejlesztés

Képzési szint: BA

Képzési forma: nappali Tatabányán

nappali, levelező Budapesten

„Jogelőd” szakja: Külgazdasági, Nemzetközi kommunikáció, Gazdaság-diplomácia és nemzetközi menedzsment

A Nemzetközi gazdálkodás szak 2006-ban indult a Főiskolán, sikeres akkreditációt követően. Előzménye az intézményen belül a rendkívül sikeres és népszerű Nemzetközi gazdaság szakirány volt. A nyelvigenyes szak képzési célja a nemzetközileg is tárgyalóképes, a nemzetközi üzleti életbe aktívan bekapcsolódni tudó szakemberek képzése, akik készség-szinten ismerik a nagyvállalati szektort éppúgy, mint a kis- és középvállalkozások problémáit és a globális üzleti környezetet. Ezen a szakon különleges hangsúlyt kapnak a regionális kérdések, elsősorban az Európai Unió politikái és működése. Ezeknek a témaköröknek szentelik a szak két tervezett szakirányát, a Kereskedelem az EU-ban címűt és a Regionális fejlesztés témáját. Az utóbbinak is az EU a szorosabban vett tárgya, különös tekintettel az integráció regionális politikájára, kohéziós alapjaira és közösségi kezdeményezéseire. A szakirányok egyenként 27 kreditpontot tartalmaznak.

A szak és a szakirányok tanterve és képzési programjai minden bizonnyal képessé teszik a hallgatókat a felsorolt, elérni tervezett kompetenciák és ismeretek elsajátítására. A képzés felépítése, terve logikus és igényes. A képesítési követelményeknek megfelel.

A Nemzetközi gazdálkodás szak képzésének kivitelezését és koordinálását az új szervezeti egység, a Nemzetközi gazdálkodás tanszék biztosítja. A szak- és szakiránytárgyak oktatásában elsősorban a Főiskola főállású oktatói vesznek részt. A 11 törzstárgy oktatói megfelelően képzettek és felkészültek, bár éppen az akkreditációs látogatás előtt vesztett el a szak két, akadémiai doktori szintű oktatót, más és más

okok miatt. A szak és a tanszék megbízott vezetője jelenleg Kruppa Éva rektorhelyettes, aki kellő számú tapasztalt, fokozatos és másfelől fiatal, lelkes és a fokozatszerzésen munkálkodó oktatóval tudta feltölteni a sorokat. A szak irányításából kivált hírneves szakembereket azonban mielőbb pótolni kell. A szakfelelős helyzetét nehezíti az is, hogy az egyik szakirány oktatását idegen nyelven tervezték meg és ennek megvalósításához ragaszkodnak.

A Nemzetközi gazdálkodás szak programjának oktatásában gyakorlati tapasztalatokkal rendelkező, illetve gyakorló külkereskedő szakemberek is részt vesznek.

A szak meghirdetésére nappali tagozaton Tatabányán és Budapesten, levelező tagozaton csak Budapesten került sor. Az infrastrukturális feltételek általában adottak, de a budapesti tagozat könyvtára még fejlesztést igényel.

Fontos szerepet játszik a szakon a nyelvi képzés, amely hagyományosan erős ezen a főiskolán és amelynek további erősítésére törekszenek. A levelező tagozaton is van nyelvoktatás és fakultatív tanulási lehetőségeket is ajánlanak a hallgatóknak. A nyelvoktatási programokban a két féléves szaknyelvi képzés után üzleti kommunikációt is oktatnak az adott nyelveken. A Főiskolán akkreditált nyelvvizsgahely működik.

A képzési ágban folyó képzések általános értékelése:

Az intézmény a BSc szakok teljes képzési ciklusára megfelelően felkészült, a Nemzetközi gazdálkodás szakról kivált két vezető oktatót azonban rövid időn belül pótolni kell, különös tekintettel a meghirdetett két szakirányra, amelyek közül egyet idegen nyelven kívánnak oktatni.

VI. AZ INTÉZMÉNY TOVÁBBI MŰKÖDÉSÉRE VONATKOZÓ MEGJEGYZÉSEK, JAVASLATOK

Az intézmény fejlesztési terveiben szerepel a műszaki képzés megvalósítása. Ebben nagy körültekintéssel kell eljárni, mivel ennek nincs hagyománya a képzésben. A tervezett mechatronika képzés a BME támogatásával bizonyára megvalósítható, de jelentős saját infrastrukturális és humán erőforrás fejlesztésre van szükség.

A marketing mesterszak indítása reális lehetőség. A Főiskola e szakterületen kellő számban rendelkezik szakmailag felkészült, kellő oktatási tapasztalattal és publikációs háttérrel rendelkező főállású oktatóval.

A szakirányú továbbképzések rövidítése célszerű, mivel az új mesterszakok mellett csak így reális és piacképes a meghirdetésük.

A könyvtári állomány fejlesztése szükséges, különösen Budapesten és Székelyudvarhelyen.

A tudományos fokozattal rendelkező első főállású oktatók számának folyamatos növelése szükséges az intézmény hosszú távú helytállása érdekében.

A hallgatói önkormányzat működéséhez kapcsolódóan az alábbi specifikus javaslatok fogalmazhatóak meg.

Hallgatói alapítású kitüntetések az oktatók számára

Az oktatói munka hallgatói véleményezésének serkentésére érdemes megfontolni egy hallgatói alapítású elismerés bevezetését, melyet rendszeresen a legjobb oktatók kapnának a véleményezés eredményei alapján. Ez mind az oktatók, mind a hallgatók körében javítaná a véleményezési rendszer elfogadottságát.

A szakok képviselőinek biztosítása a HÖK küldöttgyűlésében

Annak érdekében, hogy a HÖK működése során egyik szak se kerülhessen meghatározó előnybe, vagy hátrányba, megfontolandó a választási szabályzat kiegészítése a szakok arányos képviselőire vonatkozó előírással. Ez lehetővé tenné, hogy a küldöttek soraiban minden szakot legalább egy fő képviseljen.

Intézményi szolgáltatások hallgatói véleményezése

Az oktatói munka és a szakmai gyakorlat hallgatói véleményezésén kívül lehetőséget kell biztosítani a hallgatók számára az intézmény szolgáltatásainak értékelésére is. Ez növelné a hallgatói elégedettséget, mivel véleményük így érezhető formában is felhasználhatóvá válna, és egyben segítené a főiskolát is a fejlesztésekről hozott döntések meghozatalakor.

„HÖK Határozatok Tára”

A nyilvánosság és a HÖK működésének átláthatósága érdekében javasolt az intézmény honlapján is elérhető felület létrehozása, melyen keresztül minden hallgató könnyen értesülhetne az őket érintő döntésekről, változásokról.